

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

Základní škola Ústí nad Labem, Anežky České 702/17, příspěvková organizace

Číslo projektu: CZ.1.07/1.4.00/21.2887

Název projektu: „Učíme lépe a moderněji“

OP VK 1.4

Výukový materiál

Název DUMu: **VY_32_INOVACE_18_13_Polní plodiny**
Číslo skupiny: 1
Autor: Mgr. Tomáš Flíedr
Vzdělávací obor/Předmět/Téma: Člověk a svět práce/Pracovní činnosti/Pěstitelství a chovatelství
Druh učebního materiálu: Výuková prezentace
Metodický list: ne

Anotace: Materiál je určen pro žáky 6. ročníku. Seznamuje žáky s rozdělením polních plodin pěstovaných v ČR, jejich využitím a hlavními zásadami pěstování.

Ověřeno ve třídě: VI. C

Datum ověření: 27. 5. 2013

Prohlášení: Prohlašuji, že při tvorbě výukového materiálu jsem respektoval(a) všeobecně užívané právní a morální zvyklosti, autorská a jiná práva třetích osob, zejména práva duševního vlastnictví (např. práva k obchodní firmě, autorská práva k software, k filmovým, hudebním a fotografickým dílům nebo práva k ochranným známkám) dle zákona 121/2000 Sb. (autorský zákon). Nesu veškerou právní odpovědnost za obsah a původ svého díla. Prohlašuji dále, že výše uvedený materiál jsem ověřil(a) ve výuce a provedl(a) o tom zápis do TK.

Dávám souhlas, aby moje dílo bylo dáno k dispozici veřejnosti k účelům volného užití (§30 odst. 1 zákona 121/2000 Sb.), tj. že k uvedeným účelům může být kýmkoliv zveřejňováno, používáno, upravováno a uchováno.

Datum:

Podpis:

Polní plodiny

Polní plodiny – rostliny, které pěstujeme na polích

Rozdělujeme je na:

- obilniny
- luskoviny
- olejniny
- přadné rostliny
- siličnaté rostliny
- okopaniny
- pícniny

Obr.1

Zásady pěstování polních plodin

- Rostliny, které hluboko zakořeňují (řepa) střídáme s rostlinami, které zakořeňují mělko (obilniny).
- Nepěstujeme po sobě rostliny, jimž hrozí stejné choroby a škůdci.
- Po rostlinách, kdy se půda zapleveluje (obilniny), pěstujeme rostliny, které plevel zničí (okopaniny).

Obilniny

- Obilky obilnin obsahují škrob, bílkoviny, vitamíny, minerály a vlákninu.
- **Využití:**
  - Chlebové obilniny – pšenice, žito
  - Krmné obilniny – ječmen, oves, kukuřice (zkrmují se zelené rostliny, obilky, otruby – slupky a sláma, výrobky – ovesné vločky, ječmenné kroupy, kukuřičné lupínky, kukuřičná mouka...)
  - Průmyslová obilnina – sladovnický ječmen

Obilniny

Pšenice

Obr.2

Žito

Obr.3

Obilniny

Ječmen

Obr. 4

Oves

Obr. 5

Sklizeň obilí

Obr. 6

Obr. 7

Obilniny

Kukuřice

Obr. 8

Obr. 9

Sklizeň kukuřice

Obr. 10

Obr. 11

Luskoviny

- Semena obsahují bílkoviny a vitamíny C, E, D
- **Využití:**
  - Hodnotná potrava (hrách, fazol, čočka, sója)
  - Krmivo (vikev setá, bob obecný)
  - Krmné směsky (s obilninami na zelené a silážované krmivo)

Luskoviny

Hrách

Obr. 12

Fazol

Obr. 13

Luskoviny

Čočka

Obr. 14

Sója

Obr. 15

Luskoviny krmné

Vikev setá

Obr. 16

Bob obecný

Vicia faba L.

Obr. 17

Photographs by Graham Charles

Olejniny

- Semena obsahují hodně oleje
- **Využití:**
  - příprava jídel – rostlinné oleje, pokrmové tuky
  - průmysl – výroba laků, fermeží, mýdel, svíček či kosmetických krémů

Olejniny

Řepka olejka

Obr. 18

Mák setý

Obr. 19

Olejníny

Slunečnice

Obr. 20

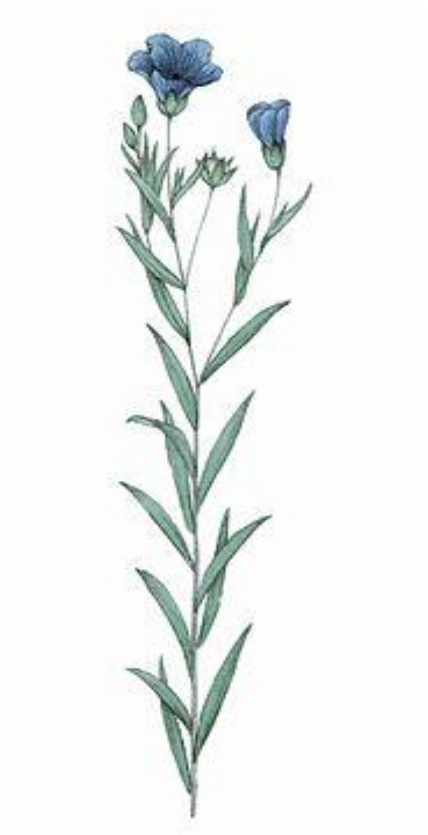
Obr. 21

Přadné a siličnaté rostliny

- Len setý – plodem je tobolka s olejnatými semeny.
- Využití:
  - Iněný olej – k výrobě fermeže a přípravě léků
  - vlákna na textilní zpracování
- Chmel - chmelové hlávky
- Využití:
  - výroba piva

Přadné a siličnaté rostliny

Len setý

Obr. 22

Chmel

Obr. 23

Okopaniny

- Získáváme bulvy nebo hlízy.
- **Využití:**
  - Cukrovka – průmyslové zpracování
  - Krmná řepa – krmivo
  - Brambory – potravina, krmivo, průmyslové zpracování

Okopaniny

Cukrovka

Obr. 24

Brambory

Obr. 25

Pícniny

- Pěstují se na krmení hospodářských zvířat.
- Krmné trávy – lipnice, srha, kostřava, jílek
- Jeteloviny – jetel luční, vojtěška
- Pícniny se:
  - zkrmují zelené
  - silážují
  - suší
  - senážují

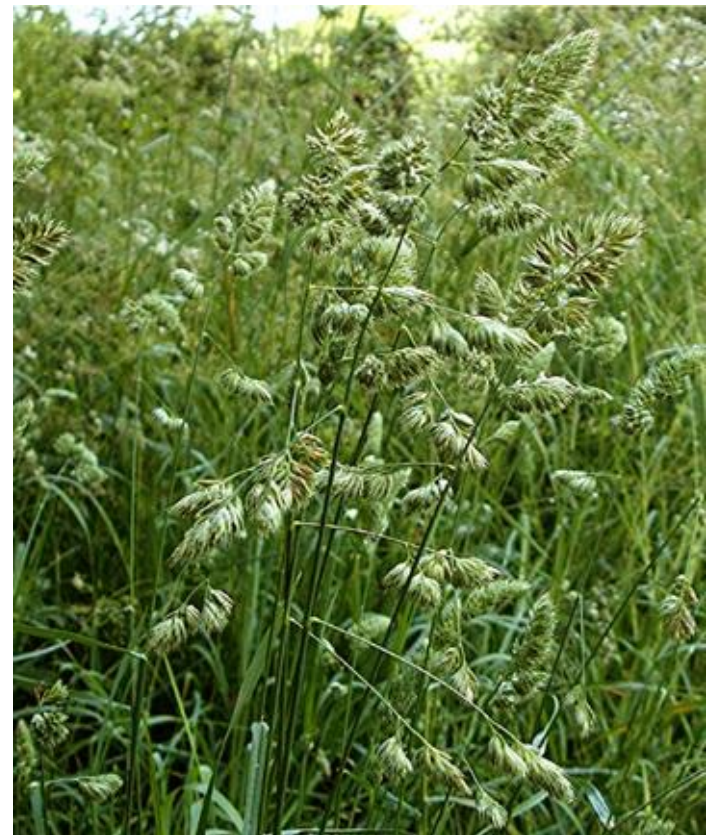
Pícniny – krmné trávy

Lipnice

Obr. 26

Srha

Obr. 27

Pícniny – krmné trávy

Kostřava

Obr. 28

Jílek

Obr. 29

Pícniny - jeteloviny

Jetel luční

Obr. 30

Vojtěška

Obr. 31

Zdroje:

- 1/ <http://static.guim.co.uk/sys-images/Guardian/Pix/pixies/2010/1/5/1262723108092/Green-and-yellow-fields-008.jpg>
- 2/ <http://matrixworldhr.files.wordpress.com/2011/08/1pc5a1enica.jpg4>
- 3/ <http://aleheads.files.wordpress.com/2010/11/rye.jpg>
- 4/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/5/52/Escourgeon-Hordeum_vulgare_subsp._vulgare.jpg/250px-Escourgeon-Hordeum_vulgare_subsp._vulgare.jpg
- 5/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/9/9e/Avena_fatua1.jpg/258px-Avena_fatua1.jpg
- 6/ archiv autora
- 7/ archiv autora
- 8/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/7/73/Corntassel_7095.jpg/400px-Corntassel_7095.jpg
- 9/ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/f/f0/Kukurice1.jpg>
- 10/ archiv autora
- 11/ archiv autora
- 12/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/b/bc/Doperwt_rijserwt_peulen_Pisum_sativum.jpg/450px-Doperwt_rijserwt_peulen_Pisum_sativum.jpg
- 13/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/ca/Snijboon_peulen_Phaseolus_vulgaris.jpg/450px-Snijboon_peulen_Phaseolus_vulgaris.jpg
- 14/ <http://tropicalfruitandveg.com/images/lentil.jpg>
- 15/ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/c/c9/Soybeans.jpg/392px-Soybeans.jpg>
- 16/ <http://t2.gstatic.com/images?q=tbn:ANd9GcR86vYiJ7XIUogonYwgxdT5QOM2c4tOKbxhL9mk0PpI6MdXROUy>
- 17/ <http://www.cottoncrc.org.au/files/b51023cf-50fb-45b7-ab52-9b0400a28214/FabaBean.jpg>
- 18/ archiv autora
- 19/ <http://img.ehowcdn.com/article-new/ehow/images/a06/87/t0/grow-poppy-pods-800x800.jpg>
- 20/ archiv autora
- 21/ archiv autora
- 22/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/2/27/Linum_usitatissimum_L_ag1.jpg/258px-Linum_usitatissimum_L_ag1.jpg
- 23/ <http://4.bp.blogspot.com/-mGINTOqhdS4/UH6eT8pph9I/AAAAAAAAClg/UED6xyQBedc/s1600/i+love+hops.jpg>
- 24/ <http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/4/43/Zuckerr%C3%BCbe.jpg/432px-Zuckerr%C3%BCbe.jpg>
- 25/ http://www.lfl.bayern.de/internet/stmlf/lfl/iem/obst_gemuese/25601/2004_07_25_krone_1_kartoffeln_300px.jpg
- 26/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/6/62/Poa_pratensis.jpg/339px-Poa_pratensis.jpg
- 27/ <http://www.british-wild-flowers.co.uk/00%20Graham%20Calow/Dactylis-glomerata-1.jpg>
- 28/ <http://conservationgardenpark.org/file/d7366f39-e100-47c5-96b4-13a43ed19243/BioMeadow-Fescue-Mix-Fruit.jpg>
- 29/ [http://vro.dpi.vic.gov.au/dpi/vro/vroimages.nsf/Images/sip_perennial_rye_grass_flower/\\$File/perennial_rye_grass_flower_spike.jpg](http://vro.dpi.vic.gov.au/dpi/vro/vroimages.nsf/Images/sip_perennial_rye_grass_flower/$File/perennial_rye_grass_flower_spike.jpg)
- 30/ [http://www.plantlife.org.uk/images/uploads/redclover1\(c\)-Laurie-Campbe.jpg](http://www.plantlife.org.uk/images/uploads/redclover1(c)-Laurie-Campbe.jpg)
- 31/ http://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/thumb/e/e2/Lucerne_flowers.jpg/800px-Lucerne_flowers.jpg

Není-li uvedeno jinak, vlastní práce autora.